

Vergaderjaar 2016–2017

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 491

BRIEF VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 februari 2017

Het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven (BOR) heeft in samenwerking met de commissiestaf naar aanleiding van het besluit van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie (VenJ) van 25 januari 2017 een notitie opgesteld met een overzicht van de concrete voorstellen en verbeter suggesties die de betrokken deelnemers in het rondetafelgesprek over geweld tegen hulpverleners gehouden op 9 februari 2017 hebben geuit. De vaste commissie voor VenJ heeft in de procedure vergadering van 22 februari 2017 besloten deze notitie openbaar te maken.

Hierbij bied ik u de notitie aan.

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Ypma

De griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Hessing-Puts

NOTITIE OVER DE UITKOMSTEN VAN HET RONDETAfelGESPREK OVER GEWELD TEGEN HULPVERLENERS VAN 9 FEBRUARI 2017

Inleiding

In de procedurevergadering van 25 januari 2017 heeft de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie de wens uitgesproken de uitkomsten van het rondetafelgesprek over geweld tegen hulpverleners tijdens de afgelopen jaarwisseling van 9 februari 2017 voor een reactie voor te leggen aan de Minister van Veiligheid en Justitie. De reactie zou kunnen worden betrokken bij een algemeen overleg.

Het BOR is daarom gevraagd een overzicht te maken van de concrete voorstellen en verbeter suggesties die de betrokken deelnemers in het rondetafelgesprek hebben geuit.

Op basis daarvan heeft de commissiestaf in samenwerking met het BOR een notitie opgesteld waarin de Minister enerzijds wordt gevraagd inzicht te geven in de diverse maatregelen die hij neemt om geweld tegen hulpverleners tegen te gaan en de werking van deze maatregelen en anderzijds te reageren op de (nieuwe) maatregelen en verbeter suggesties die de genodigden in het rondetafelgesprek geuit hebben. Deze notitie treft u bijgaand aan.

Nadere toelichting

Uit de bevraging van de deelnemers aan het rondetafelgesprek kwam naar voren dat geweld tegen hulpverleners onderdeel is van een breder maatschappelijk probleem: een verandering of zelfs vervaging van normen en waarden, waardoor geweld tegen hulpverleners normaal wordt gevonden. Dit probleem is niet nieuw en ook niet exclusief voor Nederland. De genodigden stellen dat het geweld al lange tijd ernstig is en dat, hoewel het erop lijkt dat het aantal incidenten weliswaar niet lijkt te stijgen, de ernst van het geweld toeneemt en dat hulpverleners niet voldoende uitgerust zijn (in personeel, middelen en bevoegdheden) om hier het hoofd aan te bieden.

Doordat een deel van het probleem te maken heeft met een breder maatschappelijke mentaliteitsprobleem is het de vraag of de huidige concrete maatregelen genoeg effect hebben. In het rondetafelgesprek zijn echter toch diverse concrete voorstellen en verbeter suggesties gedaan om de problemen aan te pakken.

Deze concrete voorstellen en verbeter suggesties zijn te clusteren in 6 thema's:

1. Samenwerking/coördinatie hulpdiensten, ketensamenwerking en bestuurlijk arrangement;
2. Uitrusting en training;
3. Veiligheid en nazorg personeel;
4. Vuurwerk;
5. Opsporingsmaatregelen;
6. Strafrechtelijke maatregelen.

U wordt in overweging gegeven de Minister te verzoeken een overzicht te geven van de bestaande maatregelen om geweld tegen hulpverleners tegen te gaan en de mate waarin deze maatregelen naar zijn oordeel effect sorteren.

Daarnaast wordt u voorgesteld de Minister te vragen te reageren op de concrete (nieuwe) voorstellen en verbeter suggesties die door het veld aangedragen zijn tijdens het gesprek en zijn weergegeven in de tabel in dit document. En om de Minister een aantal vragen te laten beantwoorden die gebaseerd zijn op hetgeen de genodigden in het rondetafelgesprek hebben aangedragen. Een en ander kan worden vormgegeven als actieplan waarbij ook is aangegeven hoe de geconstateerde lacunes

worden aangepakt en welke stappen de Minister van Veiligheid en Justitie zal nemen.

Hieronder worden de vragen per hoofdpunt weergegeven.

1. Samenwerking/coördinatie hulpdiensten, ketensamenwerking, bestuurlijk arrangement

- *Op welke manier gaat u faciliteren dat de ketensamenwerking tussen verschillende hulpdiensten en partners op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau verbeterd en standaard wordt?*
- *Welke stappen gaat u nemen om er voor te zorgen dat op korte termijn de informatie uitwisseling tussen de verschillende meldkamers verbetert, zodat alle centralisten (en niet alleen de politie) beschikken over informatie of iemand bijvoorbeeld vuurwapengevaarlijk is. En dat het voor alle centralisten mogelijk is om in hun systemen te kunnen melden dat er sprake is geweest van een bedreiging?*

2. Uitrusting en training

- *Wat is het concrete tijdpad voor de daadwerkelijke invoering van de bodycam, de uitschuifbare wapenstok en de taser in de uitrusting van de politie? Kunt u hierin ook het verbeteren van de trainingsmogelijkheden meenemen? Klopt het dat er al lange tijd wordt geëxperimenteerd? Is het niet tijd voor een definitief besluit? Welke obstakels zijn er nog en hoe denkt u deze op te lossen?*
- *Kunt u aangeven wat mogelijke risico's zijn van het gebruik van de taser, bijvoorbeeld voor mensen met hartproblemen of ademhalingsproblemen of wanneer iemand meerdere keren achter elkaar «getaserd» wordt? Hoe wordt met deze risico's omgegaan? Wat is het voltage van de taser en kan deze bijgesteld worden?*
- *Welke andere hulpverleners zouden volgens u ook uitgerust kunnen worden met een bodycam en welke stappen zijn er nog nodig om dit te bewerkstelligen?*
- *Uit de hoorzitting bleek dat er nog ruimte is voor verbetering in het trainen van agenten (en eventueel andere hulpverleners) in de-escalerend optreden. Ziet u hier mogelijkheden toe en op welke wijze kunt u hier invulling aan geven?*

3. Veiligheid en nazorg personeel

- *Op welke wijze wordt psychische belasting van de groepen hulpverleners die slachtoffer zijn van fysiek of verbaal geweld op dit moment voorkomen of behandeld. In hoeverre acht u dit voldoende?*
- *Hoe kijkt u aan tegen het plaatsen/verspreiden van beelden op internet van het optreden of de mishandeling van politieagenten en andere hulpverleners? In hoeverre is dit te reguleren of zelf te verbieden?*
- *Kunt u toelichten hoe de onzekere situatie van agenten verbeterd kan worden die in het kader van het uitoefenen van hun beroep geweld hebben gebruikt? Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheid om het tuchtrecht hier ook te laten gelden?*

4. Vuurwerk

- *Gaat u onderzoeken op welke manier de hulpverleners beschermd kunnen worden tegen het gebruik en misbruik van (knaal)vuurwerk? Kunt u hierin zaken als een algeheel verbod op (knaal)vuurwerk voor consumenten, de toepassing van de Wet wapens en munitie en strengere maatregelen bij handhaving meenemen? In het bijzonder de*

5. Opsporingsmaatregelen

- *Op welke manier gaat u, specifiek ten aanzien van overlastgevers tijdens de jaarwisseling, het beleid omtrent de opsporingsmaatregelen verbeteren? Hoe kijkt u aan tegen strafbaarstelling van groepen?*
- *Op welke manier gaat u er voor zorgen dat hulpverleners zich veiliger voelen in het proces van aangifte doen? Op welke manier gaat u faciliteren dat hulpverleners zich kunnen verzekeren van de steun van hun leidinggevende in de stap om aangifte te doen?*
- *Hoe kijkt u aan tegen het idee om het anoniem aangifte doen te verbeteren door het mogelijk te maken aangifte te kunnen doen vanuit de veiligheidsregio?*
- *Op welke manier gaat u er voor zorgen dat de juridische kennis die nodig is bij het opmaken van een proces verbaal door de politie verbetert?*
- *In hoeverre bent u bereid om het mogelijk te maken dat aangiftes van hulpverleners anders dan ambtenaren en militairen automatisch in de systemen geregistreerd kunnen worden onder de kop Veilige Publieke Taak?*

6. Strafrechtelijke maatregelen

- *Op welke manier gaat u het beleid omtrent de toepassing van strafrechtelijke maatregelen voor overlastgevers verbeteren? Kunt u hierin ook meenemen hoe u aankijkt tegen andere vormen van snelrecht en groepsaansprakelijkheid?*

Bijgevoegd treft u een uitgebreide inventarisatie van de gedane concrete (nieuwe) voorstellen en verbeter suggesties gedaan tijdens het rondetafel-gesprek geclusterd naar thema¹. Daarbij is tevens aangegeven op welke genodigden de uitspraak betrekking heeft.

U wordt voorgesteld een reactie van de Minister te vragen die voor het meireces aan de Kamer wordt gezonden.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl